

اولین کسی که در غدیر با امیرالمومنین بیعت کرد

پس از اینکه نبی مکرم امام علی (ع) را به عنوان جانشین خود معرفی کرد تمامی افراد مجتمع در آن اجتماع عظیم اقدام به بیعت با حضرت علی نمودند که این بیعت تا سه روز متوالی ادامه داشت.

پس از اینکه نبی مکرم امام علی (ع) را به عنوان جانشین خود معرفی کرد تمامی افراد مجتمع در آن اجتماع عظیم اقدام به بیعت با حضرت علی نمودند که این بیعت تا سه روز متوالی ادامه داشت.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه-علی کریمی: بزرگترین اتفاقات و وقائع در دین اسلام و تاریخ آن، به اتفاق تمام مؤرخین و علمای شیعه و سنی واقعه ای به نام عید غدیر خم می باشد که در آخرین حجی که نبی مکرم (ص) در آن حضور داشتند به وقوع پیوست. قطعاً نکته ی بسیار مهم این است که چه کسانی به عنوان اولین افراد، این واقعه و منصوب نمودن حضرت امیر (ع) را قبول و تأیید نموده اند؟

پس از اینکه نبی مکرم امام علی (ع) را به عنوان جانشین خود معرفی کرد تمامی افراد مجتمع در آن اجتماع عظیم اقدام به بیعت با حضرت علی نمودند که این بیعت بزرگ در تاریخ اسلام تا سه روز متوالی ادامه داشت، اما از اولین کسانی که از همگان سبقت گرفته و به شخص حضرت امیر تبریک گفتند که این خود نشانه ای صریح بر تأیید و قبول نصب علی بن ابی طالب به عنوان خلیفه می باشد، شیخین یعنی «ابوبکر و عمر» می باشند. (۱)

خصوص این تبریک گویی شیخین را عده زیادی از بزرگان و اعظم حدیث، تفسیر و تاریخ از رجال خود اهل سنت که نمی توان آنان را دست کم گرفت نقل نموده اند.

گروهی آن را از باب ارسال مسلم، مرسل نقل کرده (یعنی آن را مطلبی مسلم و قطعی دانسته و از این رو مرسله و بدون سند ذکر کرده اند، و این بدان معناست که این حدیث مسلماً از پیامبر صادر شده است و نیاز به بررسی سند ندارد) و گروهی دیگر از علماء آن را با اسناد صحیح که رجال ناقل و راوی آن همگی ثقه هستند نقل نموده اند که اسناد آن در نهایت به افراد مختلفی از صحابه ی پیامبر اکرم (ص) مانند:

«ابن عباس، ابوهیرة، براء بن عازب و زید بن ارقم» می رسد.

مرحوم علامه امینی در کتاب عظیم و وزین «الغدیر» نام ۶۰ نفر از افرادی که آنها تبریک گفتن شیخین را روایت کرده اند برشمرده. که ما برای رعایت اختصار به اسامی چند تن از آنها اشاره می کنیم (۲):

۱-احمد بن حنبل پیشوای حنابله

۲-حافظ ابوجعفر محمد بن جریر طبری (۳)

۳-ابوحامد غزالی (۴)

۴-ابوالفتح اشعری شهرستانی (۵)

۵-فخرالدین رازی شافعی (۶)

۶-جلال الدین سیوطی (۷)

اما بالاتر از همه ی آنچه نقل شد این است که طبق نصوص تاریخی، اوّل کسی که رسماً با امیر المومنین (ع) به عنوان خلیفه ی بعد از نبی مکرم بیعت نمود که بوده است؟

از قلم نیفتد که تمام استدلالات و مستنداتی که ذکر و ارائه شد خود حجتی ظاهر و روشن می باشد اما این نکته که رسماً و صریحاً چه کسی به عنوان اولین نفر با امام علی (ع) بیعت نموده است، قطعاً حجت را بر همگان حتی افراد اهل جدل و مراء

نیز تمام می نماید.

امام محمد بن جریر طبری در کتاب «الولایه» که از بزرگان اهل تسنن می باشد حدیثی را به سند خود از زید بن ارقم نقل کرده است که در آن صریحا و بدون هیچ ملاحظه ای بیان می دارد:

«اول کسی که آن روز بیعت کرد عمر و پس از آن ابی بکر و عثمان و طلحه و زبیر بوده اند.»

مرحوم فخر الشیعه السلطان الواعظین شیرازی عبارتی را به این عبارت طبری اضافه نموده است که:

«کانوا یبایعون ثلاثه ایام متواتره» یعنی این پنج نفر هر سه روز که پیغمبر اکرم در آن بیابان توقف می نمود متوالیا بیعت نمودند. (۸)

مورخ ابن خاوند شاه نگارنده کتاب «روضه الصفاء» نیز همین مطالب را نقل نموده است. (۹)

اکنون حقا و انصافا سوال بی جواب عالم اسلام از اهل تسنن در عین ادب و احترام این است که: چرا کسی که به نصّ تاریخ خود اهل تسنن اولین فرد بیعت کننده در غدیر بوده است و به قول مرحوم سلطان الواعظین در هر سه روز انجام بیعت، بیعت خویش را تکرار و تایید نموده است، پس از وفات پیامبر عظیم الشان اسلام، حق خلافت را از کسی که سه روز متوالی با او بیعت کرده است نادیده گرفت؟

امید به اینکه روزی از میان اعظم و بزرگان اهل تسنن کسی، پاسخ این سوال روشن و قاطع را بدهد، چرا که هر چه فریاد بر آورديم و کسی پاسخگو نبود!

۱ مسند احمد . ج ۴ . ص ۲۸۱ / ج ۵ . ص ۳۵۵ . ح ۱۸۰۱۱

۲ الغدير . ج ۱ . ص ۵۱۰ و ۵۲۷

۳ تفسیر طبری . ج ۳ . ص ۴۲۸

۴ سرّ العالمین ص ۹

۵ الملل و انحل . ج ۱ . ص ۱۴۵

۶ - التفسیر الکبیر . ج ۳ . ص ۶۳۶

۷ جمع الجوامع . ج ۱۳ . ص ۱۳۳

۸ شب های پیشاور . ج ۲ . ص ۳۹۵

۹ تاریخ روضه الصفاء . ج ۱ . ص ۱۷۳